

Lumina Satelor

Foaie săptămânală pentru popor.

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . Lei 40—
Pe o jumătate de an . . . . . „ 20—
Pe un părțar de an . . . . . „ 10—

Un număr 1 Leu.

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA:

Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 45.

Redactor responsabil: Preotul Iosif Trifa.

ANUNȚURI

se primesc la administrația din strada Măcelarilor 45.

PREȚUL ANUNȚELOR:

Un sir petit 3 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Știre mică ce spune mult.

O aflați aceasta știre, iubiților cetitori, între știrile săptămânei din foaia de azi. Este mică, numai de 3 rânduri și ea spune că în comuna Vidra de sus casa culturală «Avram Iancu» a făcut la Anul nou o petrecere pentru ași «spori cărțile și gazetele». Ei bine, și de ce ridicăm noi acum această mică știre din locul ei umilit și o punem aici în fruntea foii? De aceea pentru că ea vorbește de sporirea cărților și a învățătorii, iar nouă Românilor tocmai acestea ne lipsesc și ne trebuesc. Neamurile cari șed împreună cu noi în casa și în țara noastră au mai multă carte ca noi și până când noi avem mai puțină carte ca ei, iată ne râd sub nas cu toate prilejurile.

Să vă spui o dovadă: In un sat aproape curat românesc stăpânirea noastră n'a putut pune slujbași de român pentru că — nime dintre români nu știa carte. Vedeți! vorba cea veche: «n'ai carte n'ai parte», îi tot atât de adevărată și acum când noi suntem stăpâni în casa și în țara noastră.

Mica știre venită de departe, de sub muntele Găina, ne aduce o năzuință a oamenilor de acolo spre carte și lumină, de aceea noi o aflăm mai de preț decât larma și tămbălăurile politice de azi.

Pentru noi petrecerea de acolo făcută pentru «sporirea cărților» și a luminii e mai de preț ca o mare strânsură politică în care candidații scutură de pe mâncă vorbe deșerte, promisiuni și batjocuri! Credința noastră este: mai puțină ciorovăială politică și mai multă lumină pentru popor — de aceea am ridicat știrea cea smerită din urma foii și am pus-o aici în fruntea ei.

Un neam trăiește prin sufletul său, prin lumina și bunătatea ce-o poate cuprinde în mintea și inima sa, făcând să se reverse de acolo asupra întregii sale vieți.

Deci mai multă lumină și bunătate!

„Si cu cei fărădelege împreună s'au socotit”...

— Școala bisericii noastre și învățătorii ei. —

Multe lucruri pripite și nesocotite s'au făcut la ocârmuirea țării noastre celei nouă. Pe toate însă le întrece greșala și nedreptatea ce s'a făcut cu școala bisericii noastre și cu dascălii ei.

Voi, iubiților cetitori, de bună seamă n'ati uitat încă trecutul și foloasele acelei școale. N'ati uitat nici atacurile ce veneau împotriva ei din partea străinilor cari cercau toate apucăturile să intre în ea și să o spargă. Cu jertfe grele sufletești și bănești am apărat noi această cetate.

„Nu ne dăm școala“ era strigătul nostru de luptă și n'am dat-o încălzită de nădejdea că va răsări odată și pentru noi soarele dreptății. În sfârșit vremea cea cu dor așteptată a sosit, pe străini i-a maturat și noi am răsuflat ușurați și voioși că am putut mântui școala bisericii.

Dar ce s'a întâmplat? Un lucru care ne-a cutremurat și ne-a măhnit peste măsură. Pentru școala noastră și dascălii ei, cari au făcut atâtea jertfe pentru învierea României Mari, n'a venit răsplata ci... pedeapsă.

Și anume, ocârmuirea țării noastre a zis așa: „Eu nu cunosc de ale mele alte școli decât acelea pe cari le-am aflat că sunt de stat și eu numai pe acelea și dascălii ei le ajut cu plăji mai bune“. Această judecată a ocârmuirii noastre ne-a scârbit până în adâncul sufletului. Iată de ce: școalele de stat le au săcuii, șvabii și toți renegații și slabănoșii de suflet cari au șovăit și căzut în lupta pentru susținerea lor. Pe aceștia i-a chemat ocârmuirea noastră românească zicându-le: „veniți la mine voi măncătorilor și spărgătorilor de ieri a școalei române — voi sunteți acum aleșii mei, haidăți să luați plată și răsplată... și așa școala de stat cu unguroii ei a rămas și mai departe în patul ei cu puf și pene, iar bietul dascăl român, ostenit și trudit din lupta cea grea de ieri, în loc de răsplată a rămas și mai departe cu hainele

zdrențuite de sărăcie și cu susținut rupt de măhnire și durere.

Când am strigat stăpânirii că nu face bine ce face, ni-a răspuns așa: îmi pare și mie rău dar n'am ce face, pentru că școala bisericii voastre este în aceeași zamă cu școlile bisericilor străine -- adeca voi sunteți înaintea mea una cu calvinii, cu papistașii, cu jidanii și ceilalți străini, adeca curat vorba Scripturii: „cu cei fărădelege împreună s'au socotit“ școala bisericii noastre și dascălii ei.

Din această proastă judecată a ocârmuirii au eşit apoi așa stări, de cari îți faci cruce.

Și anume, sărmanii nostri dascăli, după ce au băgat de samă că astfel li-a fost batjocorită truda și apostolia ce au făcut-o în școala bisericii române, — îmbuțișați de sărăcie și greul vieții, au început a trece cu grămadă la școala de stat.

Și atunci ce s'a întâmplat? O scârbă și mai mare: școlile de stat de printre săcui și șvabi s'au umplut de învățători români, iar ale noastre cele românești multe au rămas fără dascăli.

La o adunare a bisericii noastre ce s'a ținut în Sibiu (congresul bisericesc) deputatul din Banat Dr. V. Braniște a arătat cu numeroase comune românești din Banat cari așa au pătit. Învățătorii lor au lăsat școala bisericii și au trecut în școala de stat a ... șvabilor, pentru că acolo aveau o plată mai omenească să poată trăi și ei.

Acum D-Voastră, iubiților cetitori, vă puteți închipui starea sufletească a românilor nostri, cari au văzut cum li se stângă lumina din satul și școala lor și s'aprinde în școala și satul șvabilor. Această măhnire răsuflă azi în toate părțile. Am auzit oameni blâstămând ziua și ceasul în cari au hotărât „cu insuflare susținerea școalei confesionale“.

Iată cu o așa pălmuire a știut ocârmuirea noastră să încurajeze și să răsplătească luptele și jertfele noastre din trecut pentru a

nu ne da școala străinilor. — Dar ocârmuirea ce s'a dus n'avea grija de această măhnire. Cu urechile astupate cioplea înainte crucea pe care era să răstignească școala bisericii noastre și pe care era să moară această școală ca și Hristos între tâlhari.

Făcuse gata crucea și ascuțise piroanele, dar s'a prăbușit înainte de a-și putea împlini gândul cel rău. Acum se aude că stăpânirea astă nouă e mai domoală și judecă mai adânc afacerea școalei noastre. Așa și trebuie. Oricine va fi și va veni la cărmă nu trebuie să uite datorile ce le are față de școala bisericii noastre și față de dascălii ei.

Trecutul și dreptatea poruncește ca școala noastră de lângă biserică să fie prețuită și ajutată tot atât de mult ca și cea de stat, — ear dascălii ei, apostolii de ieri, să fie plătiți la fel cu cei dela școlile statului.

Că de ce vrem și cerem ca școala să rămână și mai departe a bisericii și nu numai a statului, voi spune în numărul celalalt al gazetei.

Părintele Trifa.

Răvaș politic.

Adunarea deputaților a dat vot de neîncredere guvernului format de dl Take Ionescu și astfel a trebuit să părăsească cărma țării. Majestatea Sa Regele a încrezut alcătuirea noului guvern dlui Ionel I. C. Brățianu, șeful partidului liberal. Impotriva așteptărilor celorlalte partide, puterea a fost dată partidului liberal, care a luat asupra sa singur greaua sarcină de oblăduire a trebilor țării.

Ministerul dlui Ionel I. C. Brățianu s'a alcătuit astfel:

Dl Ion I. C. Brățianu, președinte de consiliu și ministru de răsboiu.

Dl General Văitoianu, ministru de interne.

Dl I. G. Duca, ministru al afacerilor străine.

Dl Vintilă Brățianu, ministru de finanțe.

Dl Alex. Constantinescu, ministrul domeniilor și la agricultură.

Dl G. G. Mărescu, ministrul muncii și al ocrotirilor sociale.

Dl Dr. Angheluș, ministru al instrucției. D. General Moșoiu la comunicații.

Dl Vasile Sasu, ministru al industriei și comerțului.

Dl C. Banu, ministru al cultelor și artelor, și la lucrările publice.

Dl J. Th. Florescu, ministru al Justiției.

Dl Inculeț, ministru pentru Basarabia.

Dl I. Nistor, ministru pentru Bucovina.

Dl Dr. Aurel Cosma, ministru de stat al Ardealului.

Dl Dr. I. Zigre, din Oradia-Mare, sub-secretar de stat la ministerul de interne.

Indărjite peste măsură celelalte partide au hotărît să-și strângă rândurile toate împotriva guvernului. Toate au căzut la înțelegere să protesteze, în fața țării împotriva aducerii, în împrejurările de acum a unui guvern dintr'un singur partid. S-au înțeles apoi ca toți împreună să meargă la viitoarele alegeri mana în mana.

Dl Brățianu voia să aibă tovarăș de lucru pe dl Maniu și îndată după-ce a fost încrezut cu formarea guvernului să a dus însuși la dl Maniu. I-a îmbiat două locuri de miniștri pe cari și le vor alege ardelenii din patru, precum și ministerul Transilvaniei. În schimb dl Brățianu a cerut ca a treia parte din deputați în Ardeal și Bănat să fie liberali și asemenea să fie $\frac{1}{3}$ parte liberali prefecții de județe.

Partidul național în frunte cu dl Maniu nu s'a învoit la târguială.

Partidul liberal n'a pierdut însă încrederea că barem mai târziu va putea încheia înțelegere și cu alte partide și de aceia a dat la vreo 3 miniștri tot câte două ministere, ca la vreme să aibă locuri și pentru alții, cari ar veni să-i ajute.

Noul guvern însă și-a început lucrul. A oprit unele lucrări pe cari le cerea legea nouă de dare, până ce se vor îndrepta în ea anume părți, socotite nefolositoare. S'a ocupat de grija de a putea da poporului cele de lipsă (aprovisionarea) și a numit o comisie anume cu această însărcinare. A chemat oamenii lor din toate părțile țării pentru a se sfătuvi la numirea prefectilor.

Grija de căpetenie o dau însă alegerile. Sfatul țării va fi trimis acasă și guvernul va face noi alegeri de deputați și senatori. În aceste alegeri nădăjduesc liberalii să căștige majoritate. Dar tot așa au nădejde bună și celelalte partide, ca alegerile să le dea lor dreptate. Totul atârnă dela cum se vor face alegerile, *libere ori silite*.

Nouile alegeri s-au hotărât pe zilele 1–11 Martie 1922, și anume în Transilvania, Banat, Crișana, Satu-Mare și Maramureș pentru adunarea deputaților în zilele de 6 și 7 Martie, iară pentru Senat în 9 și 10 Martie.

Adunările naționale sunt convocate în București pe ziua de 27 Martie 1922.

Listele alegătorilor sunt puse la vedere publică la fiecare primărie, pentru ca cei nedreptățiti să-și poată căuta dreptul.

FOIȘOARA.

Cei mai buni prietini.

Inainte vreme, satele noastre aveau ca sfătitorii pe bătrâni sfătoși, cari erau ascuțați de toți cu deosebită sfîntenie. Și glasul acestora era prețuit nu numai atunci când știa să plăsmuiască acele minunate povești cu cari se fugărea urâtul ernilor cu nopții lungi, ci cu atât mai vîrstos era ascultat când el venea cu folositoarele și cumpăritoarele povești care ajutau la înflorirea și bunul mers al gospodăriilor. De aici a purces de bună seamă și zicătoarea că «Cine n'are bătrâni, să-și cumpere...!».

E drept că bătrâni și azi se mai găsesc prin sate; dar nu știu cum se face, că ei nu prea au aceiaș tragere de inimă spre născocirea și infiriparea poveștelor frumoase și a glumelor cu haz. Ba ce e și mai pagubitor, dacă nu se stăruie cu rugămintă, nici spre vorba cea dătătoare de sfat și îndrumări de bine și folos, nu s'a-

rată bucuroși. Și de schimbarea aceasta pagubitoare de bună seamă că nu vor fi de vină atât bătrâni, cât mai ales tineretul care prin multe părți a cam început să ne-socotească cuvântul celor mai în vîrstă... Ori poate vina acestei schimbări nu vor fi purtând-o nici unii nici alții din oameni, ci numai vremea de azi care știe să ne încătușeze prea peste fire cu greutățile ei.

Și dacă așa este, oare trebuie să stăm nepăsători și să privim cum nevoie trec peste noi? N'ar fi spre bine și folos ca să ieşim noi deasupra lor când avem la îndemâna sfatul și îndrumarea atâtior buni prietini, precum sunt cărțile de citit?

Da, iubiți săteni, cărțile cu graiul lor închis între foile cele multe, ne sunt cei mai buni prietini ce i-am putea avea vreodată, mai buni, mai ușor de găsit și mai fără toane ca bătrâni de altădată... Și acești neprețuți prietini ai vremurilor noastre, deși să găsească la îndemâna tuturor, totuși prea puțini dintre sătenii noștri știu să le prețuiască folosul. Așa mulți din cei cari nu prea au de lucru iarna și se

prăpădesc de urât, caută să-și omoare timpul în jocuri de noroc, deprinderi cari de multe ori le-aduc nu numai pagube dar și pricina de mari nenorociri, ori abătându-se din când în când pe la cărciumă, unde numai bine nu e să te duci și să stai atunci când nu trebue... Ei bine să cerce acești oameni în locul cărților de joc să-și aducă în casă minunatele cărți de povești ale lui I. Creangă și P. Ispirescu și vor vedea cum va pieri urâtul cu toate nenorocirile lui. Va fi de ajuns ca unul din ai casei să citească o singură poveste și apoi nu se vor mai sătura, unii cetind și alții ascultând; iar prin chipul acesta, prietenia curată a cărților cu povești frumoase va aduce în casă liniște, spor și belșug.

Dar cărțile de citit nu pot ținea numai de urât prin cuprinsul lor de povești. Sunt cărți cari în loc de povești poartă tipărit în ele sfaturi, cum poate un plugar să-și aleagă semințe bune, cum să facă arătura și semănăturile, pentru că în schimb să aibă roade cu mult mai imbelüşgate, decât ar avea dacă ar lucra așa cum îl taie capul.

Pentru suflet.

Evanghelia de Duminecă.

Se chiamă a celor 10 leproși. Ea ne spune că Isus a tămăduit pe 10 oameni cari purtau o boală înfricoșată. Dar dintre acești 10 tămăduiți numai unul și-a adus aminte să mulțumească lui Hristos pentru darul tămăduirii.

«Ceialalți unde sunt?» a întrebat Isus și a mustrat pe acei cari uitaseră binefacerea.

Ce vrea să ne învețe această evanghelie? Să mulțămim neîncetat lui Dumnezeu pentru darul cel scump și neprețuit al sănătății și priceperii, pentru căștigarea sănătății perduite, pentru sporul și ajutorul ce-l dă sufletului nostru și lucrului mânărilor noastre. Să băgăm însă de seamă că noi prea mult și de prea multe ori uităm această învățătură a evangheliei.

Dacă Hristos s-ar pogori azi pe pământ și într'o Duminecă ar intra în una din bisericile sale și-ar vedea-o aproape goală, ar întreba și azi «dar ceialalți unde sunt?» — adecă de ce n'au venit aici să mulțumească pentru darul și ajutorul ce l-au avut dela mine o săptămână întreagă.

«Ceialalți unde sunt?» ar întreba apoi despre aceia pe cari i-a scăpat cu viața din focul răsboiului — și cari au uitat a mulțumi cu facerea de fapte bune.

Avem noi Români o sucă tare urâtă. Si anume, de câte ori dobândim ceva sau scăpăm cu bine din vre-un năcaz, alergăm la *aldămaș* adecă nu la rugăciune și biserică, ci la birt și beutură.

La noi Români să beau atâtea aldămașuri încât dacă nu mai mult apoi de bună seamă cu căți bani se țaga în ele ar putea trăi și s'ar putea încărța și îmbrăca toate văduvele și toți orfanii nostri de răsboiu.

În altele se spune cum se pot leuci vitele de boale, cum și unde se găsesc târguri pentru desfacerea grânelor, a vitelor, a păsărilor și oauălor și cu ce preț. Asemenei se găsesc scrise sfaturi cum să ne apărăm și lecuim de boale pe noi și copiii noștri, pentru că în chipul acesta să nu prea dăm fără vreme atâtea vieți dijmă pământului. Cu un cuvânt cărțile scrise, cuprind între foile lor atâtea sfaturi și atâtea învățături, încât nu e nevoie, nu e trebuință omenescă pentru care să nu se găsească ceva tipărit. Iar ceva mai de preț ca orice, în una din cărți, Biblia — cu vechiul și nou testament, care nu trebuie să lipsească nici dintr'o casă de român se găsește comoara cea neprețuită a învățăturilor Dumnezești. Aceste învățături cercetate zi cu zi și an de an, nu vor întârzi să aducă măntuirea atât în lumea aceasta, cât bine înțeles și în cealaltă viitoare.¹

Trebuie să se stie însă, că nu orice carte scrisă e și folosoare de cetit. Așa de pildă, prin locuri și iarmaroace găsiți pe unii purtând de vânzare cărți cu cän-

Asculțând dar evanghelia de Duminecă, să ne dăm seama despre datoria ce o avem de a da neîncetat mulțumită lui Dumnezeu cu rugăciuni și fapte bune — nu cu păcate.

Tâlcuitor.

Sfaturi și învățături politice.

— Peste garduri. —

Urâte nărvuri politice au apucat unii dintre oamenii nostri cari fac politică. Si anume cei cari trec din un partid în altul, așa după cum partidul se ridică la putere sau se îmburdă dela putere.

Iată o pildă: Gardurile partidului averescan părție acum din toate părțile de aceia cari au început a sări și fugi peste ele. De ce? Aceia cari fug afară să ocoșesc și răspund așa: «Noi de mult eram hotărâți să eșim de acolo. Nu mai puteam sta de miroslul murdăriilor».

Ei bine, dar cum se poate de lăsău desfundat nasul numai acum când partidul lor a căzut dela putere? De ce n'au sărit gardul când erau la putere, dacă le mirosea acolo?

Adevărul este altul: În ograda averescană s'a gătat pășunea politică și vezi Doamne, turma trebuie să caute acum o altă pășune politică.

Va intra dar în altă ogră de partid politic și va paște acolo până când va ține pășunea adecă puterea, iar când se va găta vor pleca mai departe...

Iată de ce urgisim noi felul unora — foarte mulți — oameni de a face politică de partid.

Băgați de seamă, iubiților țărani, căci ca mâne mulți de aceștia vor veni să vă ceară votul vorbind în gura mare de «credințe» și «clupte» politice.

T. Povață.

tece urâte, cu povești despre haiduci ori alte născociri cari nu numai, că sunt scrise într'o limbă de neînțeles, dar sunt că o adevărată otravă pentru cei cari le cetesc căci prin ele li se pângărește sufletul. Feriți-vă de asemenea cărți. Cereți însă dela preoți și învățători, căci ei dela școală și dela biserică vă pot împrumuta cărți bune și folosoare. Ori dacă nu vor avea, vă pot da sfatul cel mai bun de ce anume cărți să cumpărați din târguri dela librării. Astfel puteți cumpăra Alexandria cu viață și faptele Marei Imperiale Machedon, istoria prea frumosului Arghir și a prea frumoasei Elena; Esopia, Genoveva de Brabant, Răvașele unui doctor, Povestea vorbei, Iisus Mântuitorul de dl Dulfu, și altele multe.

Deci, toți acei cari voim să ducem o viață mai ușoară și mai lipsită de urât și de nevoi să ne deprindem cu cercetarea cărților, apropiindu-ne prietenia lor de fiecare zi.

(«Universul»)

Ioan Ciocârlan.

Profețiri pe anul 1922.

Au făcut și acum la anul nou astronomii, adecă cunoștorii și cetitorii de stele, tot felul de prorocii. Ei spun că zodiile și stelele arată un an de domolire a oamenilor și nărvurilor. Fiecare va turna apă în vinul său (de sine înțeles care va avea să-l beie).

Ei mai spun că anul acesta va fi un an de mari schimbări și întâmplări neașteptate. Vor fi și neînțelegeri între China și Iaponia și între Germania și Anglia. Științele, descoperirile și meșteșugurile vor luce mari avânturi. Dar, durere, astronomii spun că sufletul și moravurile popoarelor nu se vor însănaționa, ci vor fi tot bolnave și în anul acesta.

Banul va stăpâni mai puternic caoricând și va fi ca un idol căruia i se vor închinde popoarele și oamenii (după cum merg lucrurile azi, ne și vine să credem).

Numai o ceată tot mai mică de oameni se va uita cu scârbă la acest idol și vor căuta să-l spargă. Egoismul, adecă fiecare numai pentru el, și pofta de învățuire vor stăpâni și anul acesta stările sufletești ale popoarelor.

Spun mai departe astronomii că va fi și un mare beteșug în care vor muri mai ales copii și femeile. Iar despre vreme spun că de astădată nu va fi secetă ci vor fi multe ploi și umezeală, (aceea nu ne vine a crede, pentru că iarna bună pe care o avem acum înseamnă și vestește an imbelșugat).

Noi mere crezare nu dăm acestor prorocii, pentru că scrie este că vremile și anii numai în știință Tatălui ceresc sunt, totuși multe stări de azi parță ne spun că se vor putea împlini unele din cele profetite.

Vom vedea — dacă vom trăi.

Ajutor grabnic pentru cei primejdiiși.

Apoplexia (guta, damblaua) cașunează nu arareori ologire și moartea chiar. Până a fi sosit medicul, trebuie îngrijit ca bolnavul să rămână cu capul ridicat pe 2–3 perini în desăvârșită liniște, aplicându-i la cap cataplasme (oblojeli, comprese), iar la piept și pulpe aluat de muștar sau flanele încălzite.

Arsurile și opăriturile se astămpără mai întâi, timp de vreo oră, cu apă rece sau must proaspăt de cartofi, apoi se lecuesc cu alifie pregătită din 1 parte ulei de in și 2 părți apă de var sau din 1 parte ceară și 3 părți ulei de in.

La *degerați* li se freacă membrele sau părțile amorțite, undeva la răceală, cu neauă sau cârpe reci până ce s'au desfășurat. Urmează respirația măestrătă, care se produce apăsând bărbătește cu mâinile, începând de sub coaste și până sub spina și apoi întors. Apăsarea se continuă rânduri-rânduri.

Inecații se desprind mai întâi de vestimentele înguste și se freacă bine, aplicând respirația măestrătă (vezi la «degerați»). Tinerea cu capul în sus e primejdioasă.

Leșinații sau *îndușiții* se astern cu capul căt mai în jos, se înzestrează cu aer proaspăt din greu și se stropesc cu apă rece, frecându-le pieptul și picioarele.

Ranele săngerânde mai mari se încheie apăsând marginile deschise cu ajutorul unui maș de vată, care s'a fost cufundat în apă rece, dacă se poate, amestecată cu puțin (3%) carbol. După spălări repetite, rana se oblojește cu o pătură groasă de vată carbolizată, apoi se leagă cu fășii de in și se aşează cât mai sus.

Dumitru Comșa,
profesor.

De ce nu-s bani destui?

In țara noastră sunt tipărite și slobozite miliarde, — adeca mii și mii de milioane — de bani de hârtie și, lucru naibii, parcă banii se tot împuținează.

Pe sate americanii dacă au bani mai mulți, încolo suflă vântul prin buzunarele oamenilor. Pela orașe îi tot aşa. Pela băncile cele mari abia poți afla bani să iei împrumut, cu camete foarte mari de 15—20 Lei după sută. Si apoi nici în cășile statului nu-s bani. Statul însuș cerește mereu împrumuturi, să-și poată plăti slujbașii.

Unde sunt dară banii cei mulți, miliardele? Iată ne spune lucrul acesta o foaie dela București («Duminica Poporului»): «Banii nostri sunt în cea mai mare parte peste hotar. Străinii cumpără mereu banii nostri cu banii lor (cu franci, cu dolari, cu lire).

Au cumpărat clăi întregi de hârtie românească: de 20, de 100, de 500 și 1000 de Lei. Intrebarea e, ce au să facă cu ei? Răspunsul e ușor de înțeles: când pot cumpăra cu o mie de franci 12 mii de lei și când știi că țara asta e bogată, mâne, poi-mâne când își va mai veni în fire și leul nostru va fi deopotrivă cu francul, francezul va cumpăra un wagon de grâu cu 200 de franci.

Iată ce geșeft bun! De aceia, cumpăra băiete hârtie românească și pune-o la ladă! Cu cât Românul va scoate hârtie mai multă cu atât străinii vor cumpăra și ascunde mai mulți lei și vor cumpăra în România pe prețuri de nimică tot ce se poate cumpăra: case, petrol, păduri, vite, lemne... *

Cârmuitorii nostri ar trebui să facă mai puțin tâmbălău potitic și mai multă îspravă, altcum într'o bună dimineață ne putem trezi că suntem vânduți la licitație.

Știrile săptămânei.

Câțră cetitori! Mai trimitem și numărul 3 al foii noastre, tot ca număr de probă, ca să lăsăm vreme onoraților noștri cetitori să poată trimite abonamentul. Numărul următor se va trimite numai abonaților. Ceice au amânat trimiterea abonamentului, să grăbească dacă vor să primească foaia fără întrerupere.

Botezul prințului Mihai. Fiul născut din căsătoria moștenitorului nostru de tron Carol cu Elena fica regelui Greciei, a fost botezat acum, Duminică în 22 Ianuarie, de față fiind mai marii țării și ai bisericii.

A murit papa dela Roma, capul bisericii papistașilor.

Din Scripturi cetire: «Nimic nu este mai bun decât frica Domnului și nimica nu este mai dulce decât a ținea poruncile Domnului». «Puneți comoara ta în poruncile celui prea Inalt și mai mult va folosi ție decât aurul».

Din înțelepciunea lui Sirah.
*

Casa culturală „Avram Iancu” din Vidra de sus a făcut și în anul acesta la Anul nou o petrecere cu teatru — a 7-a după 4 ani de când s'a întemeiat.

Venitul curat s'a trecut la sporirea cărților și gazetelor.

Noi prefecti au fost puși până acum următorii: pentru județul Brașov Dr. Sulică, pentru Târnava-mică Dr. Folea, pentru Târnava-mare Dr. Prescură, pentru Bihar Dr. Andrei, pentru Alba-Iulia Dr. Velican, pentru Bistrița Solomon Halita, pentru Cluj a rămas tot Dr. Meteș, pentru Sighet-Maramureș Gavril Mihali, pentru Turda-Arieș Dr. I. Boieriu, pentru Bistrița-Năsăud Leon Scridon, pentru Caraș-Severin Petre Cornean, pentru Făgăraș Andrei Micu, pentru Murăș-Turda Victor Maior.

Și pentru suflet am ales un locșor în foaia noastră, acolo unde se tâlcuiește și se va tâlcui evanghelia.

Vă rugăm să cetiți cu drag și luare aminte în acel loc pentrucă acolo veți afla îndrumare și hrana pentru suflet adeca pentru ceeace are omul mai de preț și mai scump în această lume și în ceealaltă.

Dăurile cele nouă (impozitele pe avere) vor fi schimbate cu totul — aşa spune stăpânirea cea nouă care a ajuns acum la ocărmuirea țării. Bine ar și fi căci altcum am fi ajuns să plătim dări cu bani luati împrumut.

Tăranul nostru și un mare filozof a zis un învățăt profesor de al nostru. El când pleacă la drum zice Doamne ajută dar pune și la straiță ce trebuie, adeca se asigură și cu ajutorul Domnului și cu al lui.

3 gemeni a născut o femeie din comuna Borșa. Li s'a dat numele celor 3 eroi și mucenici naționali: Horia, Cloșca și Crișan. Nașul gemenilor a fost Alteța Sa Principele nostru moștenitor.

Să trăiască!

Glumă. Un țăran își dăduse în scumpeata asta, pușca la reparat. La rândul plății se înțelesă aşa cu măestrul: Cât face lucrul? 75 Lei. Cam scump domnule căci eu am cumpărat-o nouă în vreme de pace cu 80 Lei. Apoi dacă îi se pare lucru scump — răspunse măestrul — mai dă-mi 5 Lei și rămâne pușca la mine.

Oftica adeca cumplita boală ce roade plămânilor n'avea până acum leac de tămăduire. Acum mai mulți doftori, între cari și românul Puțureanu, spun că i-ar fi aflat leacul. Mai nou un doftor francez zice că s'ar putea tămădui oftica cu un fel de praf de var ce i s'ar da bolnavului să îl înghiță. El spune că a băgat de seamă că oamenii ce lucră la var nu capătă boala ofticei, ba chiar și cari o au să tămăduesc de ea și de aceea doftoria cu pulvere de var ar putea fi de leac. Să dea Dumnezeu să i se afle leacul la cumplita boală ce bagă în pământ fără de vreme mii și milioane de oameni.

In drumul pe care a plecat „Lumina Satelor” a fost primită cu bună-voință și incurajare. O singură ieșire avem împotriva noastră. O avem dela un tovarăș de muncă: «Foaia Poporului».

Ne miră această ieșire pentrucă foaia noastră n'a ieșit să facă întrecere nimări și nici nu sare în cîrca nimări. Între gazete nici nu poate fi altă întrecere (concurență) decât aceea de a împrăștia cât mai multă lumină în popor — și țara noastră cea nouă e destul de mare ca să încapă în ea întrecerea decât mai multe și mai bune gazete pentru popor. Ne miră și mai mult învinuirile ce ni se aduc. Foaia noastră a ieșit din dragoste de popor și nu din răvnă de căștig. Nu facem cu ea meserie ci apostolie. Stă și va sta în slujba lui Dumnezeu și a neamului — căci noi am spus'o: nu facem politica partidelor sau a banilor.

Atât am ținut să spunem, iar la alte taifasuri nu vom mai sta de vorbă, pentrucă locul din foaie e puțin și trebuie umplut cu alte celea, de folos și învățătură.

«Lumina Satelor».

Din Germania ne-au venit până acum 1222 de cai și mai avem să căpătăm ca despăgubire după răsboiu 3828 cai. Deocamdată nu se mai pot aduce până nu se va încălzi vremea. Tărâimea din vechea țară românească, unde s'au prăpădit atâtea vite în răsboiu, are mare nevoie de cai, ca și de vite cornute pentru prăsilă și pentru lucru. Noi, ardelenii cari avem soiuri mai bune, le vom putea veni în ajutor cu prisosul cel avem, ajutând pe fratele care ne va răspunde cu bucatele din țarina lui, mai roditoare decât a noastră.

Rugăciunea la masă. Se spune că odată un împărat al Spaniei înțelesese că curtenii lui nu-și mai fac rugăciunile la masă. Într'o zi i-a chemat pe toți să prânziască cu el. Pe când mâncau ei și să ospătau iată intră pe ușă un cerșitor zdrențos și fără să zică nimică se pune la masă și începe a mânca. Curtenii se mirără de obrăznicia cerșitorului și așteptau ca împăratul să dea poruncă aspră de a fi scos afară. Dar împăratul — care pusese la cale acest lucru — stătea liniștit și mânca. Cerșitorul după ce a mânca și s'a saturat, s'a sculat dela masă și fără a zice nimic, și fără a mulțumi și a se încrina împăratului și ieșit pe ușă afară.

«Ce om obraznic» — ziseră curtenii. Dar împăratul le răspunse: și voi sunteți aşa ca și acest cerșitor. În toată ziua vă așezați și mâncați la masa Tatălui și împăratului ceresc fără să ziceți nimic și vă sculați fără să mulțumiți.

Conferințele Asociației. Duminică în 22 Ianuarie au vorbit în sala prefecturii județului domnii profesori dela Universitatea din Cluj Vladimir Ghidionescu și Marin Stefanescu. Cel dintâi despre «Oameni de caracter» iar al doilea despre «Filozofia românească a lui Gheorghe Lazăr». Vineri, Sâmbătă și Duminică (9–12 Februarie) va vorbi în aceiași sală la ora 6 dl conferențiar I. D. Stefanescu asupra «Originea ităii și evoluției artei românești» însoțindu-și conferințele cu proiecții de vederi. Venitul acestor 3 conferințe se va da pentru fondul A. Vlahuță, întemeiat de conferențiar la Brașov, de aceea și prețurile de intrare vor fi puțin mai ridicate: Locul I: 5 Lei; loc II: 3 Lei, elevele și elevii 1 Leu.